



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. gegužės 29 d.
(OR. en)

9291/18

RECH 224
TELECOM 150
IND 142
MI 392
COMPET 364
DATAPROTECT 102
ECOFIN 484
CYBER 113

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2018 m. gegužės 29 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9029/18 RECH 186 TELECOM 142 IND 136 MI 355 COMPET 318
DATAPROTECT 94 ECOFIN 428 CYBER 104

Dalykas: Europos atvirojo mokslo debesija
– Tarybos išvados (priimtose 2018 05 29)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Europos atvirojo mokslo debesijos, kurias Taryba priėmė 2018 m. gegužės 29 d. įvykusiame 3620-ame posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS

dėl Europos atvirojo mokslo debesijos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- 2016 m. gegužės 27 d. išvadas dėl perėjimo prie Atvirojo mokslo sistemos¹, kuriose ragina Komisiją, valstybes nares ir suinteresuotuosius subjektus imtis reikiamų veiksmų, kad atvirasis mokslas taptų tikrove, ir remti poreikį imtis suderintų veiksmų atitinkamuose nacionaliniuose, ES, daugiašaliuose ir tarptautiniuose forumuose;
 - 2017 m. vasario mėn. priimtą Europos Parlamento rezoliuciją dėl Europos debesijos iniciatyvos, kuria remiama Europos atvirojo mokslo debesija, o Komisija ir valstybės narės raginamos bendradarbiaujant su kitais suinteresuotaisiais subjektais parengti veiksmų gaires, kad būtų kuo greičiau nustatytas aiškus tvarkaraštis, kurio laikantis būtų įgyvendinami Europos atvirojo mokslo debesijos srityje numatyti veiksmai;
1. PRIPAŽĮSTA pažangą, padarytą plėtojant galimybes naudotis pasaulinio lygio Europos duomenų infrastruktūromis ir debesija grindžiamomis paslaugomis po 2016 m. balandžio 19 d. paskelbto Komisijos komunikato „Europos debesijos iniciatyva. Konkurencingos duomenų ir žinių ekonomikos kūrimas Europoje“ ir 2017 m. gegužės 10 d. paskelbto Komisijos komunikato dėl bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūros, kuria patvirtinama būtinybė parengti Europos atvirojo mokslo debesijos įgyvendinimo veiksmų gaires;

¹ Dok. 9526/16.

2. ATKREIPIA DĖMESĮ į 2017 m. spalio 26 d. deklaraciją dėl Europos atvirojo mokslo debesijos, parengtą po 2017 m. birželio 12 d. aukščiausiojo lygio susitikimo Europos atvirojo mokslo debesijos klausimais, kuriame siekta peržiūrėti Europos atvirojo mokslo debesijos sričių, kuriose reikia imtis veiksmų, pirmumo tvarka, užtikrinti įsipareigojimus ir siekti konsensuso, įgyvendinimo planus, ir PRIMENA, kad už Europos atvirojo mokslo debesijos, vieno iš svarbiausių į mokslinius tyrimus orientuotų procesų ES šiandien, sukūrimą bendra atsakomybė tenka Europos Komisijai ir valstybėms narėms, atsižvelgiant į suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir paramą;
3. PABRĖŽIA, kad įgyvendinant ir toliau plėtojant pažangius sprendimus, kuriuos taikant būtų galima veiksmingai pateikti ir naudoti aukštos kokybės mokslinius duomenis ir užtikrinti veiksmingus deskriptorius, lengvą prieigą, sąveikumą ir pakartotinį panaudojimą, visapusiškai įgyvendinant SPSP (angl. FAIR)² principus, taip pat plėtojant ir propaguojant bendruosius duomenų išteklius, turėtų būti atsižvelgiama į jau nusistovėjusią mokslinių tyrimų bendruomenių, Europos strateginio mokslinių tyrimų infrastruktūros forumo (ESFRI) mokslinių tyrimų infrastruktūrų, e. infrastruktūrų, taip pat kitų atitinkamų nacionalinių infrastruktūrų praktiką;
4. AKCENTUOJA, kad dalijimosi duomenimis srityje reikia atsižvelgti į atitinkamus komercinius, privatumo ir saugumo interesus, vadovaujantis taisykle „kiek įmanoma, atvira, bet, kiek būtina, uždara“;
5. šiomis aplinkybėmis PALANKIAI VERTINA Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl Europos atvirojo mokslo debesijos įgyvendinimo veiksmų gairių, kuriuo nustatomas Europos atvirojo mokslo debesijos federacinis modelis ir dviejų pakopų požiūris, kurio laikantis būtų plėtojama Europos atvirojo mokslo debesija; ATKREIPIA DĖMESĮ į planuojamą paramą vykdant pirmą Europos atvirojo mokslo debesijos įgyvendinimo etapą, kuri būtų teikiama per projektus, finansuojamus pagal ES bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą („Horizontas 2020“), ir AKCENTUOJA, kad svarbu koordinuoti įvairius dabar vykdomus ir būsimus projektus, finansuojamus pagal Europos atvirojo mokslo debesijai skirtas ES bendrąsias programas, įskaitant tarpvalstybines iniciatyvas, kurių veikla siejama su Europos atvirojo mokslo debesija; PABRĖŽIA, kad antro etapo pradžia priklauso nuo Komisijos ir valstybių narių atlikto pirmo etapo įvertinimo ir ja nedaroma poveikio daugiametei finansinei programai po 2020 m.;

² Surandamas, prieinamas, sąveikus ir pakartotinai panaudojamas.

6. PRIPAŽĮSTA, kad Europos atvirojo mokslo debesijos plėtojimas yra su pasiūla susijusi dalis platesnės politikos iniciatyvos, skirtos užtikrinti kuo atviresnę prieigą prie mokslinių rezultatų ir integruoti atvirojo mokslo praktiką Europoje; AKCENTUOJA, kad siekiant efektyvumo reikia tuo pačiu metu veikti ir paklausos srityje, pasitelkiant mokslinių tyrimų finansavimo subjektus, kurie remia atvirą prieigą, duomenų administravimo įgaliojimus ir SPSPP principus, taip pat paskatas ir atlygį; PRIMYGTINAI RAGINA Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad Europos atvirojo mokslo debesija būtų į naudotoją orientuota aplinka, naudinga mokslinių tyrimų bendruomenei visų pirma pradžioje, grindžiama savo pažangiausia praktika ir vėliau apimsianti platesnę naudotojų bendruomenę, įskaitant MVĮ, piliečius ir valdžios institucijas;
7. PRIPAŽĮSTA, kad mokslininkų kultūros pasikeitimas atvirumo link yra būtina išankstinė sąlyga sėkmingam Europos atvirojo mokslo debesijos įgyvendinimui, todėl reikėtų atsižvelgti į šiuo metu vykstančias diskusijas dėl nuopelnų mokslinių tyrimų karjere ir dėl to, kaip dabartinius parametrus papildyti naujais parametrais;
8. PRITARIA tam, kad Europos atvirojo mokslo debesijos modelis turėtų būti grindžiamas Europos lygmens duomenų infrastruktūrų federacija, kad būtų lankstus ir pritaikomas prie suinteresuotųjų subjektų kintančių poreikių; tam, kad ši nacionalinių ir europinių duomenų infrastruktūrų federacija veiktų, SKATINA valstybes nares paprašyti savo atitinkamų bendruomenių, pavyzdžiui, e. infrastruktūrų, mokslinių tyrimų infrastruktūrų, mokslinių tyrimų finansavimo organizacijų ir mokslinių tyrimų vykdymo organizacijų, organizuoti savo veiklą taip, kad jos pasirengtų prisijungimui prie Europos atvirojo mokslo debesijos, ir RAGINA Komisiją optimaliai pasinaudoti vykdomais projektais, turima ekspertine kompetencija ir žiniomis, sukauptais vykdant tokias dabartines iniciatyvas kaip ESFRI, elektroninių infrastruktūrų svarstymo grupė (eISG), GO FAIR ir kitos;

9. MANO, kad dėl atviro Europos atvirojo mokslo debesijos pobūdžio jos plėtojimas turėtų būti įtraukus ir laipsniškas procesas, ir REKOMENDUOJA Komisijai ir valstybėms narėms įsitikinti, kad suinteresuotieji subjektai galėtų savanorišku pagrindu dalyvauti sprendami, kokiomis paslaugomis ar duomenų grupėmis jie gali dalytis, remiantis turimomis priemonėmis ir laikantis taikytinų taisyklių ir reglamentų;
10. todėl PRAŠO Komisijos ir valstybių narių bendromis pastangomis išnagrinėti galimybę sudaryti nacionalinių mokslinių tyrimų duomenų infrastruktūrą ir iniciatyvą, kurios galėtų tapti federacinės, valstybės narės žemėlapi, siekiant užtikrinti, kad būtų deramai atsižvelgta į dabartinę struktūrą, kompetencijas, funkcijas ir iniciatyvas mokslinių tyrimų duomenų valdymo srityje;
11. PABRĖŽIA, kad itin svarbūs Europos atvirojo mokslo debesijos sėkmės veiksniai yra patikimas valdymas ir darnus veiklos vykdymo modelis, taip pat tinkamo skaičiaus duomenų valdymo specialistų parengimas; REMIA Europos atvirojo mokslo debesijos valdymo srityje taikomą dviejų pakopų požiūrį, kurio laikydamosi visos valstybės narės ir Komisija gali valdyti ir prižiūrėti pradinį Europos atvirojo mokslo debesijos plėtojimą pirmame etape. Antrame etape Europos atvirojo mokslo debesijos valdymą turėtų iš esmės vykdyti suinteresuotieji subjektai, o aukštesnio lygmens valdymo vaidmenį turėtų išlaikyti visos valstybės narės ir Komisija; REKOMENDUOJA nustatyti veiksmingą koordinavimą su ESFRI;
12. PALANKIAI VERTINA Europos atvirojo mokslo debesijos modelį, kurį sudaro šešios tarpusavyje susijusios veiksmų kryptys (struktūra, paslaugos, duomenys, prieiga, taisyklės, valdymas), ir PRAŠO Komisijos ir visų valstybių narių, atsižvelgiant į Europos mokslinių tyrimų erdvės ir inovacijų komiteto (EMTEK) Nuolatinės atvirojo mokslo ir inovacijų darbo grupės rekomendacijas, nustatyti valdymo sistemą, kuria būtų užtikrintas suinteresuotųjų subjektų iš mokslinių tyrimų bendruomenės dalyvavimas ir veiksmingas visų valstybių narių įtraukimas ir ji atitiktų šiuos principus ir kriterijus:
 - a. esamų duomenų infrastruktūrų federacija ir sąveikumas, kartu atsižvelgiant į tų infrastruktūrų valdymo ir finansavimo mechanizmus;

- b. Europos atvirojo mokslo debesijos valdymo sistemą sudarančių įvairių organų aiškūs ir veiksmingi tarpusavio ryšiai ir visų pirma aiškiai apibrėžti valdymo tarybos bei vykdomosios valdybos vaidmenys, užtikrinant, kad abiejų organų užduotys būtų aiškiai apibrėžtos, o valdymo taryba prižiūrėtų, kaip vykdomas Europos atvirojo mokslo debesijos valdymas;
 - c. objektyvūs ir skaidrūs kriterijai, taikomi valstybių narių ir asocijuotųjų šalių atstovų ir suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, didelių europinio masto mokslinių tyrimų infrastruktūrų, viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų ir universitetų, atrankai ir dalyvavimui vykdomojoje valdyboje, darbo grupėse ir pogrupiuose ir kituose atitinkamuose komitetuose;
 - d. Europos atvirojo mokslo debesijos valdymo sistemos įtraukimas ir atvirumas siekiant užtikrinti veiksmingą veiklos vykdytojų³ ir sprendimus priimančių subjektų komunikaciją;
 - e. Europos atvirojo mokslo debesijos srities mokslinės kompetencijos plėtojimas;
13. SKATINA Komisiją siūlyti į Europos atvirojo mokslo debesijos srities organus aukščiausio lygio profesionalus, palaikančius glaudžius ryšius su mokslininkų bendruomene ir nacionalinėmis bei tarptautinėmis iniciatyvomis, ir užtikrinti visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą, nepaisant to, ar jie pasirašė deklaraciją dėl Europos atvirojo mokslo debesijos;
14. PRAŠO Komisijos dėti visas pastangas, kad Europos atvirojo mokslo debesijos valdymo struktūra pradėtų veikti 2018 m., glaudžiai konsultuojantis su EMTEK ir nedarant poveikio kokybei;
15. RAGINA Komisiją užtikrinti, kad visos valstybės narės galėtų kuo labiau pasinaudoti Europos atvirojo mokslo debesijos teikiamomis galimybėmis, be kita ko, visų pirma panaudojant jos techninę struktūrą ir konkrečias priemones, pavyzdžiui, investicijas į žmogiškąjį kapitalą, kad būtų paremtas jų infrastruktūrų įtraukimas į Europos atvirojo mokslo debesiją;

³ Subjektai, dalyvavę 2017 m. birželio mėn. įvykusiame aukščiausiojo lygio susitikime Europos atvirojo mokslo debesijos klausimais ir pasirašę deklaraciją dėl Europos atvirojo mokslo debesijos, įsipareigojo įgyvendinti Europos atvirojo mokslo debesijos viziją, kuri lieka atvira naujiems dalyviams, kurie nori prisidėti prie šios veiklos.

16. RAGINA, kad Europos atvirojo mokslo debesija būtų veiksmingai įgyvendinama, ir PRAŠO Komisijos glaudžiai konsultuojantis su valstybėmis narėmis pateikti daugiau informacijos dėl Europos atvirojo mokslo debesijos būsimo finansavimo ir visų kitų biudžetinių sprendimų, susijusių su Europos atvirojo mokslo debesijos įgyvendinimu; AKCENTUOJA visų pirma, kad svarbu parengti darnų veiklos vykdymo modelį ir parinkti geriausiai tinkančią teisinę priemonę antram plėtojimo etapui;
 17. AKCENTUOJA mokslinių tyrimų duomenų valdymo pasaulinį pobūdį, palankiai vertina vykstančias diskusijas tarptautinių forumų kontekste ir RAGINA Komisiją ir valstybes nares suderinti savo pozicijas tarptautiniame kontekste.
-